

CRNA GORA
SKUPŠTINA

Odbor za ljudska prava i slobode

Broj: 33/25-5/8

EPA 714 XXVIII

Podgorica, 12. decembar 2025. godine

ODBORU ZA EKONOMIJU, FINANSIJE I BUDŽET

Na osnovu čl. 69 i 137 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ljudska prava i slobode sa 29. sjednice, održane 10. decembra 2025. godine podnosi sledeće

MIŠLJENJE O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2026. GODINU

Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore na 29. sjednici, održanoj 10. decembra 2025. godine, u skladu sa članom 137 stav 2 Poslovnika Skupštine, **kao zainteresovani odbor**, razmotrio je **PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2026. GODINU** u dijelu sledećih budžetskih potrošačkih jedinica:

(1) **Zaštitnik ljudskih prava i sloboda** - član 53 stav 3 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG“, br. 42/11 i 32/14), u okviru Programa 12 020 - Zaštita ljudskih prava i sloboda (str. 376 i 377 - 50201),

(2) **Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava**, u okviru programa: 12 025 - Unapređenje i zaštita ljudskih i manjinskih prava i promocija rodne ravnopravnosti, 20 021 - Zaštita, očuvanje i razvoj kulturne baštine i 12 013 - Upravljanje ljudskim i materijalnim resursima Ministarstva ljudskih i manjinskih prava (str. 255-258 - 41401), **sa posebnim fokusom na:**

- **Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore**, u okviru Programa 20 021 - Zaštita, očuvanje i razvoj kulturne baštine i

- **Nacionalne savjete**, u okviru Programa 12 025 - Unapređenje i zaštita ljudskih i manjinskih prava i promocija rodne ravnopravnosti (Aktivnost 12 025 001 005),

(3) **Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama**, u okviru Programa 12 021 - Zaštita ličnih podataka i slobodan pristup informacijama (str. 388 i 389 - 51001),

(4) **Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava**, u okviru Programa 12 025 - Unapređenje i zaštita ljudskih i manjinskih prava i promocija rodne ravnopravnosti (str. 407 i 408 - 52601),

- *u domenu obezbeđivanja dovoljnih budžetskih sredstava za sprovođenje politike inkluzivnog obrazovanja na svim nivoima:*

(5) **Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija**, u okviru Programa 19032 - Uređenje, nadzor i razvoj svih nivoa obrazovnog sistema (Aktivnost 19 032 001 006 - Inkluzivno obrazovanje (str. 180 i 181 - 40701

(6) **Zavod za školstvo**, u okviru Programa 19032 - Uređenje, nadzor i razvoj svih nivoa obrazovnog sistema (str. 186-188 - 40704),

- i u domenu obezbjeđivanja održivosti funkcionisanja dnevnih centara za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju:

(7) **Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije**, u okviru Programa 22 025 – Socijalna zaštita, Potprogram – Prava iz oblasti boračke, invalidske i dječje zaštite, Aktivnost 22 025 002 001 – Regulisanje prava iz oblasti socijalne, boračke i invalidske zaštite – Ostali transferi – Transferi opštinama (strana 339 - 42901).

Uvodne napomene o Predlogu zakona o budžetu Crne Gore za 2026. godinu dao je generalni direktor Direktorata za državni budžet u Ministarstvu finansija **Bojan Paunović**, predstavljajući iznos sredstava opredijeljen za budžetske jedinice koje su predmet interesovanja Odbora.

Informisao je učesnike sjednice o sledećem:

- za **Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore** predložena su budžetska sredstva u iznosu od 955.313,01 eura, što je u skladu sa Zahtjevom za dodjelu budžetskih sredstava Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2026. godinu, utvrđenim na 26. sjednici Odbora za ljudska prava i slobode,

- za **Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava** predložena su sredstva u iznosu od 4.652.411,59 eura, od čega se 446.237 eura odnosi na **Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore**, a 1.200.000 eura na **Nacionalne savjete**,

- za **Agenciju za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama** predložena su sredstva u iznosu od 899.454,52 eura, što je povećanje u iznosu od 53.017,96 eura u odnosu na 2025. Ovo povećanje sredstava dominantno se odnosi na sredstva za izradu i održavanje softvera, odnosno na Sistem za upravljanje dokumentima (DMS sistem),

- za **Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava** predložena su sredstva u iznosu od 2.416.521,13 eura, što predstavlja uvećanje od 163.395,05 eura u odnosu na tekuću godinu. Za poziciju Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru opredijeljeno je 1.936.500 eura,

- u okviru **Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija**, za aktivnost **Inkluzivno obrazovanje**, u okviru kojeg se finansira rad tri državna resursna centra, predložena budžetska sredstva iznose 3.750.397,86 eura, što je povećanje od 50.538,10 eura u odnosu na 2025. godinu,

- za **Zavod za školstvo** sredstva su namijenjena za rad mobilnih timova, pružanje stručne pomoći u vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama, razvoj inkluzivne politike, kulture i prakse u sistemu obrazovanja i obuku nastavnika u oblasti inkluzije i predloženo su u iznosu od oko 83.000 eura,

- u okviru programa Socijalna zaštita, potprograma Prava iz oblasti boračke, invalidske i dječje zaštite, aktivnosti Regulisanje prava iz oblasti socijalne, boračke i invalidske zaštite **Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije**, za stavku **Transferi opštinama** predloženo je 2.000.000 eura, što je identičan iznos kao i u 2025. godini.

Predstavnici potrošačkih jedinica su upoznali članove Odbora sa njihovim stavovima povodom predloženih budžetskih sredstava za 2026. godinu.

Generalni sekretar institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore Danko Damjanović je saopštio da je Zahtjev za dodjelu budžetskih sredstava Zaštitniku za 2026. godinu projektovan u skladu sa limitima koje je propisalo Ministarstvo finansija, te da planirana sredstva predstavljaju uvećanje budžeta u iznosu od 5,18%.

Generalna direktorica Direktorata za zaštitu i jednakost lica sa invaliditetom u Ministarstvu ljudskih i manjinskih prava Irena Rakočević ukazala je da su budžetom posebno planirana sredstva za

jačanje kapaciteta, imajući u vidu obaveze povodom pregovaračkog procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i završnih mjerila.

Samostalna stručna saradnica za pravna pitanja u Centru za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore Elvira Šabotić saopštila je da su generalno zadovoljni predloženim sredstvima, iako su ista značajno manja od onoga što su zahtijevali.

Predsjednik Hrvatskog savjeta u Crnoj Gori Zvonimir Deković i predsjednik Izvršnog odbora Bošnjačkog vijeća Mirsad Rastoder istakli su da su zadovoljni povećanjem sredstava u iznosu od 200.000 eura u odnosu na 2025. godinu, ali su ukazali na višegodišnje probleme koji se tiču raspodjele sredstava Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava.

Direktorica Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Maja Mitrović Žunjić informisala je da su zahtijevali 1.093.584 eura i da predloženim budžetom nijesu planirana dovoljna sredstva koja bi pokrila obaveze koje bi nastale planiranim zapošljavanjem pet novih službenika. Takođe, ukazali su na potrebu za preraspodjelom sredstava unutar pozicije Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i na nova zakonska rješenja nakon čijeg usvajanja bi se povećale nadležnosti i finansijsko opterećenje Agencije. Ukazano je da se predloženim budžetskim sredstvima za 2026. godinu samo djelimično uvažavaju navodi Evropske komisije koji se odnose na Agenciju, te da će usljed toga neke aktivnosti ostati nerealizovane.

Načelnik Službe za monitoring i evaluaciju projekata u Fondu za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava Salem Canović saopštio je da nemaju primjedbe na iznos sredstava, budući da se za potrebe Fonda, u skladu sa Zakonom o manjinskim pravima i slobodama, opredjeljuju sredstva od najmanje 0,15% od tekućeg budžeta. Što se tiče raspodjele sredstava Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava na konkursima, ukazao je da se sredstva dijele u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Državni sekretar Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija Dragan Marković informisao je da je za asistente u nastavi planirano 7,2 miliona eura, medijatore u socijalnoj inkluziji 300.000 eura, asistente za rani razvoj 250.000 eura, programe „Porodično orijentisana rana intervencija“ i „Brižna porodica“ 150.000 eura, stipendije za srednjoškolce iz romske i egipćanske populacije 70.000 eura, visokoškolce 54.000 eura i za prevoz RE učenika 100.000 eura. U budžetu su planirana sredstva za unapređenje inkluzivnih politika, izradu analize koja će se baviti radom resursnih centara i integrisanih odjeljenja, kao i davanjem preporuka za unapređenje njihovog rada, sprovođenje kampanje za širu društvenu podršku inkluziji, govornu podršku za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama, kreiranje inkluzivnog školskog okruženja i jačanje socio-emocionalne podrške učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama i opremanje kabineta za asistivnu tehnologiju.

Načelnica Odsjeka za kontinuirani profesionalni razvoj u Zavodu za školstvo Ljiljana Ivanović je ukazala da su planirana sredstva nešto manja od zahtijevanih i da Strategija reforme obrazovanja zahtijeva izdvajanje značajnih sredstava, zbog čega bi trebalo razmotriti mogućnost preraspodjele, naročito za sprovođenje inkluzivnog obrazovanja.

V.d. sekretara Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije Edmir Kalač informisao je da su dobili manje sredstava od onog šta su zahtijevali i da očekuju da će nakon usvajanja novog zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti sredstva za materijalna davanja biti naknadno utvrđena i obuhvaćena budžetom. Za usluge dnevnog boravka koje pružaju dnevni centri na poziciji 421-7 Izdržavanje

štićenika u domovima traženo je 11.500.000 eura, a predloženo je 7.700.000 eura, a na poziciji 432-4 Transferi opštinama, koji se odnose na uspostavljanje usluga koje podržavaju život korisnika u porodici ili zajednici u lokalnim samoupravama traženo je 7.718.000 eura, a predložena budžetska sredstva iznose 2 miliona eura.

Predstavnica Zajednice opština Ivana Nedović je podsjetila na Zaključak Skupštine Crne Gore kojim se apeluje da se sa ozbiljnošću i dužnom pažnjom razmotri predlog Zajednice opština Crne Gore da iznos participacije opština bude 30% ukupnih troškova dnevnih centara, a da se ostali troškovi raspodijele među resorima, kao što su: Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije i Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, tim prije što će se u dnevnim centrima pružati integrisane usluge nakon što iste budu definisane novim zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti. S tim u vezi, interesovalo je da li će nadležne institucije postupiti po ovom zaključku. Nacrtom zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti planirano je da se u nadležnost opština prenesu usluge podrške za život u zajednici i to: dnevni boravak, uključujući centre za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, pomoć u kući, personalna asistencija i savjetodavne usluge. S tim u vezi, postavlja se pitanje da li Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije planira da napravi procjenu cijene koštanja ovih usluga za svaku pojedinačnu opštinu, kao i da li će se uraditi RIA (analiza efekta nacrta zakona) po budžete lokalnih samouprava. Takođe, smatra da će se novim zakonom povećati opterećenje opštinskih budžeta i da Ministarstvo finansija treba da se direktnije i aktivnije uključi u rješavanje navedenih problema.

U dijelu diskusije o budžetu koji se odnosi na socijalnu zaštitu, **članica Odbora Edina Dešić** istakla je značajno odstupanje između zahtijevanog iznosa sredstava upućenog od resornog ministarstva i predloženog iznosa budžetskih sredstava. Predloženim budžetskim sredstvima nije moguća potpuna primjena Strategije deinstitucionalizacije za period 2025-2028. godine, jer se njima ne pokrivaju troškovi finansiranja najmanje tri socijalne usluge u svakoj opštini. Ukazala je da treba razmotriti amandmansko djelovanje na Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2026. godinu u tom dijelu.

Tokom rasprave je istaknuto da će se o budžetskim sredstvima potrebnim za primjenu novih zakona odlučivati naknadno, po usvajanju tih zakonskih rješenja.

Nakon obrazloženja predstavnika predlagača i predstavnika potrošačkih jedinica, Odbor je:

(1) jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Zaštitnika ljudskih prava i sloboda i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji;**

(2) jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava, sa posebnim fokusom na Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore i Nacionalne savjete i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji;**

(3) jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Agenciju za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji;**

(4) jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji;**

(5) jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija **u domenu obezbjeđivanja dovoljnih budžetskih sredstava za sprovođenje politike inkluzivnog**

obrazovanja na svim nivoima i preporučuje Odboru za ekonomiju, finansije i budžet da predloži Skupštini da ga usvoji;

(6) jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Zavod za školstvo *u domenu obezbjeđivanja dovoljnih budžetskih sredstava za sprovođenje politike inkluzivnog obrazovanja na svim nivoima i preporučuje* Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ih usvoji;**

(7) jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije *u domenu obezbjeđivanja održivosti funkcionisanja dnevnih centara za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju i preporučuje* Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji.**

Odbor je jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2026. godinu i predlaže Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji.**

Za izvjestiteljku Odbora na sjednici Odbora za ekonomiju, finansije i budžet određena je poslanica Jelenka Andrić, članica Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

Jovan Jole Vučurović

Jovan Vučurović